

VINTAGE NYT

436

marts 2006 43. årgang

Dansk Veteranflysamling

Dansk Veteranflysamling i Stauning – et levende flymuseum med over 40 luftfartøjer i udstillingen. 18 af flyene er flyvedygtige og vises lejlighedsvis i luften.

Brochure

Ved Jørgen Kjær

Udstillingen rummer danske og udenlandske fly fra 1911 – 1990. Bl.a. den legendariske Spitfire, jagerfly som Meteor, Starfighter og Draken samt de 11 KZ-typer bygget i Danmark af Skandinavisk Aero Industri i årene 1937-1956. Endvidere findes et stort antal flyhistoriske effekter såsom flymotorer, propeller og over 500 modeller.

Åben : 1. maj - 31. oktober. Dansk Veteranflysamling - et besøg værd.

Museet Dansk Veteranflysamling er en selvejende institution, stiftet den 19. april 1975. I 2000 blev museet registreret som en erhvervsdrivende fond.

Den bærende tanke med samlingen er at drive et flymuseum med vægten lagt på den danske flyhistorie & -produktion både civilt og militært. Samtidigt er det et arbejdende eller rettere et "flyvende" museum, idet flyene i samlingen i videst muligt omfang holdes flyvedygtige og vises i luften. Museet ligger ved Stauning Lufthavn ved Ringkøbing Fjord og råder i dag over 3500 m², hvoraf de 3000m² er udstillingsplads. Her er bl.a. udstillet 40 fly, hvoraf de 18 i dag er i flyvedygtig stand. I udstillingen findes 8 fly, som kun eksisterer i dette ene eksemplar i verden

Den flyvedygtige del af museet præsenteres i luften ved forskellige lejligheder over hele landet og ses derved af væsentlige flere end de turister og besøgende som gæster museet i løbet af sæsonen.

Udover fly rummer samlingen et stort antal effekter af flyvehistorisk interesse, godt 1000 flymodeller, adskillige flymotorer, propeller mv.

Rundt i museet er placeret tema-udstillinger, nogle af permanent karakter bl.a. en udstilling om nedstyrkede allierede fly omkring Ringkøbing fjord under krigen - andre mere anledningspræget som f.eks. 100 året for den første flyvning af brødrene Wright.

Dansk Veteranflysamplings kulturelle betydning.

Dansk Veteranflysamling har de senere år arbejdet målrettet mod en høj standard i

Dansk Veteranflysamling
Danish Collection of Vintage Aircraft
Dänische Veteran-Flugzeugsammlung

Stauning Lufthavn

- ET BESØG VÆRD...
- WELL WORTH A VISIT...
- EINEN BESUCH WERT...

VETERANFLYSAMLING
DANSK

Ved sit mangeårige virke har Dansk Veteranflysamling medvirket til at bevare mange uerstattelige klenodier for eftertiden. Der er skabt et museum, hvor den danske befolkning nu og i fremtiden kan få indblik i flyvningens historie, specielt den danske flyhistorie.

Dansk Veteranflysamlings undervisningsmæssige betydning.

Så længe Dansk Veteranflysamling har eksisteret, har der været et stigende antal besøg fra skoler, ungdomsskoler og efterskoler. Vestjylland har et udbygget net af de nævnte skoletyper inklusive tekniske skoler. Museet er derfor også et tilbud til ungdommen i det vestjyske område. Et tilbud som på en anskuelig måde kan vise en udviklingsrække for det fascinerende transportmiddel, som flyvemaskinen ubetinget har været - og fortsat er. I formidlingen lægges der vægt på den pionerrolle,

Nederst: KZ VIII. Eensædet kunstflyvningsfly, bygget af Skandinavisk Aero Industri, København i 1950 i 2 eksemplarer. Rejsehastighed 225 km/t. Flyet er privatejet og hjemmehørende i Dansk Veteranflysamling på Stauning Lufthavn

udstillingen. Institutionen råder i dag over en unik samling, der har både national og international interesse.

I kraft af den omfattende og unikke samling af fly og effekter, er Dansk Veteranflysamling med til at placere Vestjylland på det kulturelle landkort.

Dansk Veteranflysamling er et „teknisk

museum“ med baggrund i flyvemaskiner, som altid har virket fascinerende på mange mennesker. Det specielle ved samlingen er desuden, at det er „et levende museum“, forstået på den måde, at flyene i samlingen i videst mulig omfang holdes flyvende og vises i luften, som de oprindeligt var bestemt for.

KZ III Dansk konstrueret privatfly.

Danmark har haft i flyvningens barndom. Her tænkes specielt på Ellehammers flyvning i 1906 og den danske flyproduktion gennem årene.

Specialmuseum for danskbyggede fly.

Dansk Veteranflysamling kan fremvise en komplet samling af de danskbyggede KZ flyvemaskiner - fabrikeret af Skandinavisk Aero Industri v/ V. Kramme og K. G. Zeuthen, i årene 1937 - 1954.

Samlingen råder over samtlige 11 fremstillede KZ typer. Disse flytyper er udtryk for dansk teknisk kunnen - et stykke teknisk kultur - præsteret på et tidspunkt, hvor tekniske frembringelser var en meget vanskeligere sag end i dag.

Gennem disse unikke fly bringer samlin-

gen et vidnesbyrd om at Danmark, også med hensyn til flyvemaskiner, har været med i en pionérgerning.

Dansk Veteranflysamling kan derfor med rette kaldes en kulturel institution inden for området teknik.

Flyvevåbenmuseum viser udvikling i Flyvevåbnet

Dansk Veteranflysamling råder over et stort udsnit af de fly, der har fundet anvendelse hos det Danske Flyvevåben gennem tiden. I dag vises udviklingen ved udstilling af 3 jetfly, 5 trænings- og forbindelsesfly og en del mindre effekter. Når museet får etableret mere udstillingsplads, vil udstillingen blive suppleret med yderligere 6 jetfly, 3 helikoptere, 1 transport-fly, 2 træningsfly og et slæbemålsfly.

Disse fly er i dag opmagasineret, under udfasning fra Flyvevåbnet, under restaurering hos Dansk Veteranflysamling eller hos Flyvevåbnets pensionist-grupper.

Der arbejdes tæt sammen med Flyvevåbnets Historiske Samling, Tøjhusmuseet og forskellige interessegrupper for at bevare og udstille de pensionerede militære luftfartøjer.

Nyt museum for Flyvevåbnets historie

Dansk Veteranflysamling påbegynder i løbet af efteråret 2005 byggeriet af en 2880 m² udstillingshal. Pladsen skal bruges til et flyvevåbenmuseum, der ved hjælp af fly, effekter og plancher fortæller om udviklingen i Flyvevåbnet.

En kulturinstitution med national interesse sikres en fremtid i Vestjylland.

Museet Dansk Veteranflysamling i Stauning ved Ringkøbing Fjord fordobler sit udstillingsareal med opførelsen af en tredje hal. Udbygningen skal rumme et museum for Flyvevåbnets historie. De 40 fly i den eksisterende udstilling får herved selskab af yderligere 16 luftfartøjer.

Med de sidste aftaler på plads, bliver museet udbygget med en afdeling indeholdende et Flyvevåbenmuseum. Dansk Veteranflysamling kan herved fremvise en samling, der belyser dansk luftforsvars- og militærflyvning frem til i dag. Perioden før Flyvevåbnets oprettelse i 1950 vises primært ved hjælp af fly lånt fra Tøjhusmuseet, mens tiden fra 1950 og frem til nu især belyses gennem fly og materiel udlånt fra Flyvevåbnets Historiske Samling. Denne låneaftale gælder for 25 år. Ligeledes indgår egne fly samt fly udlånt af udenlandske flymuseer. Udstillingen bliver så komplet, at der kan fremvises en variant af samtlige jetfly, der er pensioneret fra Flyvevåbnet.

Udbygningen med den nye udstillingshal er 2. fase i et større projekt til kr. 16 mio. Første fase var en 400m² restaureringsværksted/depot, der blev taget i brug i oktober sidste år. Tredje fase er en forbygning med indgangsparti og servicefaciliteter. Den opføres i takt med, at midlerne kan fremskaffes. Byggeriet af de 2880 m² udstillingshal er muliggjort med støtte fra Ringkøbing Amt, Skjern Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune samt Provincespuljen.

Byggeriet påbegyndes den 30. november i år med ibrugtagning medio 2006 og offi-

Made in Denmark

Historien om KZ-flyene

Hæfte om KZ-flyene. Billedet viser KZ-fly over Stauning.

ciel indvielse 12. september 2006. Bestyrelsesformand for Dansk Veteranflysamling, Karsten Knudsen udtaler i forbindelse med udbygningsplanerne: "Dansk Veteranflysamling er en selvvejende institution, der har drevet flymuseum i 30 år. Samlingen har skabt et museum af høj standard, som har såvel national som international interesse. Gennem årene er der opbygget et flymuseum med 40 fly i udstillingen hvor der bl.a. kan fremvises en komplet samling af de danske KZ-fly, i alt 11 forskellige typer byg-

get af Skandinavisk Aeroindustri i årene 1937 - 1956.

Det er en stor glæde for bestyrelsen, at det i kraft af et godt samarbejde med Flyvevåbnets Historiske Samling, Tøjhusmuseet og udenlandske museer nu er muligt at etablere nogle gode rammer for en stor samling til belysning af dansk militærflyvning og samtidig få tilført mere bredde til museet. Næste store skridt bliver arbejdet med udstillinger med relation til trafikflyvning, hvor vi allerede er på udkik efter

et pensioneret trafikfly til opstilling ved siden af museumskomplekset."

Yderligere information fås ved henvendelse til:

Bestyrelsesformand Karsten Knudsen, Dansk Veteranflysamling,
e-post: karsten.knudsen@tdcspace.dk tlf 97-341651

KZ-II Trainer over Avnø. Foto fra hæftet med historien om KZ-flyene af Hans Kofoed udgaven fra 1991.

